

זמן 2 ימים 2

מוכירות הממשלה

סנערג

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה לעניני התישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית
י"א בניסן תשל"ח - 18.4.78

נכחו : חברי הועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, ח. לנדאו, מ. נסים, ג. פת.

נציגי ההסתדרות הציונית : ע. לוינסקי, א. כץ, י. שפירא, מ. ריבלין, א. תבין.

נעדרו : חברי הועדה - השרים : ש. ארליך, מ. דיין, י. הורביץ, ז. המר, ע. ויצמן, מ. עמית.

נציגי ההסתדרות הציונית : א. אביחי, י. ארידור, ט. פרידמן, א. שנקר.

המנהל הכללי, משרד התחבורה	-	א. טילו
משרד החקלאות	-	מ. בן-מאיר
משרד החקלאות	-	א. בראון
לשכת שר החינוך והתרבות	-	ב. דל
צבא-הגנה-לישראל	-	סא"ל א. חרמץ
צבא-הגנה לישראל	-	אלוף א. טמיר
משרד הבינוי והשיכון	-	ש. כהן
מינהל מקרקעי ישראל	-	א. מור
משרד התחבורה	-	י. מלכא
משרד הבינוי והשיכון	-	י. מרגלית
צבא-הגנה-לישראל	-	אל"מ ג. נגל
החטיבה להתישבות	-	ש. רביד
צבא-הגנה-לישראל	-	אל"מ א. שגב
משרד האוצר	-	ש. שטנר
לשכת שר החקלאות	-	מ. תג'ר
מזכיר הועדה	-	א. לינסקי

הקמת ישובים חדשים	41/הח	: סדר היום
ביצוע החלטות הממשלה מס. 444 (הח/32) מיום 21.8	42/הח	
ג' באדר ב' תשל"ח (12.3.78), 548 (הח/36),		
550 (הח/38) ו- 551 (הח/39) מיום ב' בניסן תשל"ח		
(9.4.78)		
בניה בישובים חדשים	43/הח	
תקציב ההתישבות החדשה	44/הח	
מקלטים לישובים ברמת הגולן	45/הח	

15 י"ז
26 י"ח
29 י"ט

הקמת/

בפרוטוקול זה 34 דפים.

רשמי חתימה הנכנס

אני פותח את הישיבה.

היו"ר השר א. שרון:

סקירתו של מנהל המחלקה להתיישבות - הקמת ישובים חדשים.

הת/41

מר רביד:

אתחיל בענין ישובים בתחומי הקו הירוק, אשר מיועדים לתכנון ולביצוע בתקופה הקרובה. עלינו

להביא את הדברים לידיעת הוועדה, כדי שאפשר יהיה להכנס לפעילות רגילה.

בעיקרון מדברים על שלושה ישובים נוספים באיזור

שגב. נוסף לכך, ישוב בנאות הכיכר ב', שביצעו בשנה הבאה, בהתאם לקידוח מיס. יש לישוב הזה הגרעין. מוצע שיהיה זה מושב אשר יהיה מסונף לאיחוד החקלאי. נחל צופר, אשר התאזרח לפני שנה, צריך לעבור לאיזור הקרוב על-ידי מרכז ספיר. קיבוץ נוסף - יהל ב'. נאות הכיכר ב', יעל ב' ותכנית מורסבת של הערבה מותנה בקצב פיתוח מקורות המים, שעובדים בו בצורה אינטנסיבית. נראה שאנחנו עומדים בפני הפתעות טובות בנושא המים בערבה והבעיה תתחיל להיות בעיה של קרקע ולא של מים, אבל כיום עדיין קצב ההעלאה של הישובים על הקרקע תלוי בגילוי מים ודבר זה חל על נאות הכיכר ב' ויהל ב'.

באיזור רמת הנגב, הגרעין היושב בצומת ביר

עסלוג' עשוי לעבור לאשלים תוך כמה חודשים. ישוב תללים בצומת שבין ניצנה משאבי שדה ורביבים. תוך כמה שבועות תסתיימנה העבודות בתללים ואז ניתן לעלות ישוב של הקיבוץ המאוחד - רתמים.

נוסף לכך, במסגרת הפעילות השוטפת שלנו יאוזרחו

הקיץ רועי, אלמוג ומורג, כנראה למחנה מעבר לגרעינים עבור הישובים בחבל ימית.

אני עובר לאיזור שגב בפירוט יתר. כאן (מראה

במפה) עובר כביש יגור אחיהוד ומתחבר לכביש צומת גולני-תמרה. כביש עכו-צפת הוא כביש מקביל לזה בצפון.

מר רביד:

מה נמצא כיום באיזור שגב? יש כיום בבינוי שלושה ישובים: יעד, מנוף ושכניה. הבינוי ביעד הוא המתקדם ביותר. הגרעין שלו יושב במחנה קאראוונים. הגרעין לשכניה יושב בתוך שגב והגרעין של מנוף צריך להגיע בסוף יוני או התחלת יולי מדרום אפריקה ויהיה במרכז קליטה בכרמיאל עד שיוכנו עבורו המבנים. בסך הכל, הישוב היחיד כישוב אשר קיים בכל האיזור הוא יודפת, אשר מונה 35 משפחות. זה מושב שיתופי, ישוב חקלאי יחיד ויש לו בעיות של קרקע כי האדמות שלו מפוצלות בבקעת בית נטובה, באיזור שגב וקצת על-יד הבית.

במה שהיה מושב שגב יושבות משפחות שחלק מהן רוצות להשאר במקום וחלק אחר מעונינות לעבור.

הוועדה קיבלה בזמנו החלטה בדבר שני ישובי עולים באיזור שגב, האחד "סוף מערב" מסאן פרנציסקו, אשר מיועד לעלות לרקפת. במושב שגב יושבת גם קבוצה מסונפת לתל"ת, אשר עוסקת במפעלי חינוך דתיים באיזור והיא היחידה אשר מחזיקה את המקום בשגב ויש לה יכולת גדולה למדי לגיוס של משפחות.

ועדת משנה של ועדת הפנים של הכנסת, בראשותו של חבר-הכנסת דאז, בן-ציון קשת, ביקרה בזמנו בשגב והמליצה המלצות אשר הפכו להיות החלטה של ועדת ההתיישבות המשותפת. בין ההמלצות היתה המלצה בדבר מציאת פתרון לרוצים לעזוב את שגב, מציאת פתרון לאנשי תל"ת על-ידי העמדת ישוב לרשותם וכן הפיכת שגב לישוב. מציאת פתרון ל-6 המשפחות אשר רוצות להיות במקום מחייב ישוב מחדש. ועוד: בגלל סיבות של גודל המקום והומוגניות בשירותים מוצע ליעד לתל"ת את מורשת. זה ישוב אקצנטרי לאיזור, זה השטח הגדול ביותר של קרקע ויש שם צורך בכך. יש כאן עדיין בעיות עדיין לא נסתיימה הרכישה של הקרקע או חליפין אבל אנחנו פועלים ואפשר יהיה להתחיל בבינוי בשנה הבאה.

מר רביד:

בתכנית לסלול כביש מכרמיאל לכביש החדש אשר מוביל משפרעם לנצרת. קטע מסויים קיים וקטע אחר צריך לפרוץ. קיימת תכנית לפרוץ כביש עד כרמיאל כדי ליצור כביש אורך מקביל לכביש המערבי.

היו"ר השר א. שרון:

זה כביש אשר המשכו יקשר את תפן עם מעלות.

מר רביד:

הכביש קיים עד המצוק שמעל כביש עכו-צפת וצריך להתחבר לכרמיאל, מכרמיאל לעבור דרך ישובי שגב לכביש שפרעם-נצרת. אני מנוע לדבר בוועדה על יחס האוכלוסיה, יהודית וערבית, כל מה שנעשה בסביבה ידוע. יש שם ישובים ערביים עם עשרות אלפי תושבים. כיום יש 35 משפחות ביודפת ובשגב יש 12 משפחות, פרט לגרעינים. הנחיצות ידועה. למעשה, פרט ליודפת האיזור היה בבחינת "יודנראט".

ישוב נוסף שהוא בשל ויש לו גרעין אשר יתרכז

בקיץ במחנה המרכזי של שגב - קורנית ומיועד לו גרעין "עתיר" \neq ; הוא נמצא במצב מתקדם מבחינת התכנון. את בעיות הבעלות כמעט סיימנו.

במסגרת תקציבית מוגבלת שלא באה לביצוע אושר

על-ידי הוועדה מושב לגרעין "עצמון", של אנשי רפא"ל, באיזור שגב. בעקבות שינויים שחלו בגרעין אנחנו עוסקים בשני גרעינים - 100 משפחות ו-200 משפחות. נוכח העובדה שגרעין אחד נשאר במסגרת של מושב, באיתור המקורי, והאחר מבקש קצת יותר חופש; מכיוון שכך הצענו - גם בגלל הבעיה של כניסה לאתר מוגבל וגם בגלל ההומוגניות של הישובים - ל"עצמון" את המושב בשגב ועבור הישוב המבקש יתר חופש, חלק משטח 9 אשר הועמד לרשותנו על-ידי שלטונות הבטחון.

במקביל מוצע להקים את איזור התעשייה של

מר רביד:

הגוש הזה.

כל הישובים יתבטסו על מפעלים תעשייתיים

או מפעלי קיט, כי האפשרויות לחקלאות מעטות.

מכיוון שאי-אפשר לבנות ישובים גדולים,

בגלל בעיות קרקעיות, אנחנו מציעים להקים איזור תעשייה שיהיה משותף לכל

הישובים באיזור, והוא מוצע להיות על גבעת סחנין.

בינתיים אנחנו מציעים, על דעת שלטונות

הבטחון, לא לבטל את האכרזה על שטח 9 כאיזור סגור, על-מנת לא להקים מחדש את

בעלי הדרישות לאיזור. מכל מקום, לנו יינתן לפעול באיזור האש כי ממילא לא

מתקיימים שם תרגילים.

פרט לשלושת הישובים הנמצאים בבנייה אנחנו

מדברים על תוספת של חמישה ישובים נוספים באיזור שגב, כאשר קורנית ורקפת

מוכנים מיד לתכנון מפורט ובנייה, שגב מוכן ומותנה בפינוי חל"ת לישוב וכנ"ל

עצמון.

אולי חיתן סיכום סופי של ישובים מוקמים

היו"ר השר א. שרון:

בתוך הקו הירוק השנה, בגושים. אני מציע

שנזכיר לחברי הוועדה גם את נושא חפן ואיזור צלמון. כמה ישובים בחפן, כמה

ישובים בצלמון, כמה ישובים בשגב, כמה ישובים בערבה.

בגוש חפן מחוכננים להקמה השנה שני מושבים

מר רביד:

ושני קיבוצים. כיום יש שם האחזות נחל בקישור,

אשר עתידה להיות אחד הקיבוצים.

מר רביד:

מושב אחד מרוכז במיקום זמני, 4 ק"מ דרומית
למעלות.

בגוש צלמון יש קיבוץ מורן, קיבוץ לוטם אשר
נמצא בבנייה, הגרעין יושב בהכשרה בגינוסר, ויאוכלס תוך חודשיים-שלושה.

נוסף לכך מיועדים להקמה שני ישובים: קצרים

וטפחות. המיקום המדויק ייקבע בעוד שבועיים, בסיוור של הנוגעים בדבר.

באיזור שגב, בגבעת חנניה יושבים שני הגרעינים

המיועדים לשני המושבים.

בסך הכל מתכננים מושב וקיבוץ או שני מושבים

וקיבוץ.

באיזור שגב נמצאים בבינוי שלושה ישובים.

שלושה ישובים מוצעים להקמה במרוצת השנה, ומה שיגלוש לשנה הבאה עד שיסתיים

הנושא הקרקעי - מוצעים להקמה עוד חמישה ישובים. מוצעים לאזור האחזות נח"ל

ריחם, מורג כמחנה מעבר לגרעינים, רועי ואלמוג. אלה ארבע האחזות אשר מוצעות

לאזור. גרעינים קיימים.

יש גם סלעית.

היו"ר השר א. שרון:

נחל ריחם, נח"ל סלעית, מורג שיהיה מחנה

מר רביד:

מעבר, אלמוג ונח"ל רועי. אלה חמש האחזות

אשר מיועדות לאזור הקיץ.

בערבה בבינוי עידן, אשר מיועד, בהתאם להחלטה

כישוב עולים, סמר ב' נוסף לסמר, צופר עובר למקום הקבע, נאות הכיכר ב' ויהל

מר רביד:

באיזור רמת הנגב נמצאים בבינוי בשלבים שונים

שני ישובים: אשלים בשלב מתקדם ובתללים מתבצעות עבודות עפר. מיד לאחר אכלוס הישובים על-ידי הגרעינים יכנס "רתמים" למחנה זמני על-יד ביר עסלוג' יהיה ישוב שלישי. רתמים הוא של הקיבוץ המאוחד בקשר עם משאבי שדה ורביבים. בסך-הכל סותמים כך בין רביבים, משאבי שדה ושדה בוקר.

היו"ר השר א. שרון:

פרט לאזרוח מדובר ב-14 ישובים - 4 בתפן,

2 באיזור צלמון, 5 באיזור שגב, 2 בערבה

ו-1 באיזור רמת הנגב, והאזרוח.

חנ א. כץ:

מבחינת כוח אדם ויחידות קרקע, האם יש גם ישובים לא חקלאיים?

מר רביד:

צריך להבדיל בין הישובים החקלאיים ובין אלה

שעיקר קיומם מתעשייה. אם מדובר על אזרוח וישובי

חקלאים והקמת ישובים בגוש צלמון, הקרקע והמים מובטחים אם כי בצלמון הישובים יצטרכו להיות מבוססים על פחות קרקע. הישובים באיזור הדרומי ובערבה - כאן הדבר תלוי בקצב הקידוחים שכבר בעבודה. כפי שאמרתי, יש סימנים מעודדים בנושא זה. מכל מקום, קצב האיכלוס יהיה תואם את קצב ההעמדה של מקורות מים כי ללא מים אין מה לעשות. אם יש מים - יש בערבה כל החשובה. אם מעמידים לחקלאים 17 אלף קוב ליחידה, פתרנו את הבעיה. אני חוזר ואומר שיש להניח, מבחינת ההערכות, שנופתע לטובה ויכול להיות שיהיה מצב שתחסר קרקע ולא מים.

התכנית ארוכת הטווח לערבה מדברת על ישובים

רבים. מדברים על פוטנציאל שנתי לשנים רבות, משהו בסדר גודל של 15-20 מיליון קוב ואז נעמוד בפני בעיה קרקעית ולא בפני בעיה של מים, אם יימצאו הכספים הדרושים.

מה המצב ביחס לגרעינים?

ח"כ א. כץ:

יש גרעינים. לגבי הישובים החקלאים, יש לפחות

מר רביד:

חמישה-שבעה גרעינים לכל מקום. אשר לישובים

תעשייתיים, הפרובלמה קצת יותר קשה. קשה למצוא מפעל תעשייתי אשר יתאים למגוון המקצועי של החברי. גם באיזור שגב וגם בחפן יש שילוב של עבודות חוץ עם מפעלים תעשייתיים. "יעד" התחיל לפני שנתיים עם עשרים משפחות שכולם עבדו בחוץ. כיום לא עובדים בחוץ. בנח"ל קישור, מורן ורותם יש מפעלים תעשייתיים. מורן קשור עם כברי, רותם עם גבת וקישור עם עברון. כאן ההליכה יותר איטית אבל ההצורך ליצור עובדות איכלוס הוא אשר קובע את הקצב. אנחנו מעדיפים להביא קודם כל יהודים לאיזור ואת פיתוח המפעל לעשות בהתאם.

מה שעומד להיות מוקם השנה, מעבר למה שנמצא

היו"ר השר א. שרון:

בתהליכים מתמשכים, הם 14 ישובים חדשים ואזרוח

של 5 האחזויות נח"ל.

דיווח של משרד התחבורה לגבי החלטות מס' הת/36, הת/38 ו-הת/39
מיום 3 באפריל 1978

אנשי משרד התחבורה צריכים לדווח על דברים

היו"ר השר א. שרון:

שדיברנו עליהם בישיבה הקודמת בנושא התחבורה

לשטחים. עלו אז מספר נושאים בדבר סידורי תחבורה וסובסידיה, מיניבוטים וכו'.

בתיאום מוקדם בינינו ובין האוצר התקבלה בישיבה

מר א. שילה:

של הוועדה הזאת החלטה אשר מאשרת עקרונית מתן

סובסידיה מיוחדת למפעלי התחבורה הציבוריים לישובים היהודים בשטחים.

מר א. שילה:

עד היום "אגד" מפעילה כמעט את כל שירותי

התחבורה לישובים אלה. לגבי מספר קווים

למספר ישובים כגון: תקוע-ירושלים, גבעון-ירושלים, בית-חורון-רמלה וכו' הסידור עם אגד היה אד-הוק. הם הגישו לנו לפני מספר חודשים חשבון מסויים ועוד חשבון נוסף לאחרונה. הם מבקשים מאתנו תמיכה בסדר גודל - אני מדבר על היום לפי מחירים של מארס 1978 - של 6000 לירות ליום. הם מבססים את הדרישה הזאת על היקף התנועה בקווים. לדוגמה, לקו בית-חורון-רמלה הם מבקשים תמיכה בסדר גודל של 500 לירות ליום. לפי טענתם הפדיון מן הנוסעים מגיע ל-180 לירות ליום. אותן פרופורציות גם בקווים האחרים. זאת אומרת שהתנועה בקווים דלילה ביותר, כמות הנוסעים מזערית. הסברה שלנו, שלרבים מן הנזקקים לתחבורה יש תחבורה פרטית.

התגובה במשרד התחבורה היא, שהמחיר המבוקש

על-ידי אגד מופרז והעלות של הסידור הזה של תחבורה ציבורית באמצעות אוטובוסים יקרה מאד. היינו רוצים להציע לוועדה לשלב את ההחלטה הראשונה שלה בדבר מתן סובסידיה מיוחדת עם החלטה אחרת בדבר רכישת מיניבוסים לישובים. כלומר, לאפשר לישובים האלה לרכוש מיניבוסים להפעלה עצמית של השירות. אפשר אולי אפילו להפוך את העניין למקור הכנסה לישוב. אין צורך בהרבה מיניבוסים. כמות קטנה של רכב יכולה לענות לצרכים.

אלטרנטיבה שניה: לצאת במכרז פומבי ולהגדיר את

* רמת השירות שאנחנו מעוניינים בו כדי לאפשר ליזמים להשתתף במכרז. אנחנו משוכנעים שנקבל הצעות יותר זולות מזו של אגד.

היתה לנו בזמנו בעיה דומה ביחס לישובים החקלאים

בערבה, שטענו שהאוטובוסים של אגד אינם נכנסים לישובים וכי אגד לא מספקת רמת שירות הולמת. הצענו להם לקחת את העניין על עצמם. הם התקשרו עם חברת התחבורה הציבורית בבאר-שבע, אשר העמידה לרשותם שני אוטובוסים על בסיס של השכרה, הם מקבלים סובסידיה כמו לאגד והם מרוצים. נדמה לי שזו ~~היא~~ דרך נכונה, כי אחרת נהיה לחוצים באופן מתמיד על-ידי אגד כשאין לנו מכשיר בקרה טוב.

עד כאן הדיווח פלוס בקשה להנחיה.

מר א. שילה:

אני מבקש שנתייחס לבעיה עקרונית זו.

היו"ר השר א. שרון:

אנחנו צריכים להבין קודם כל שתחבורה ודברים

מר שפירא:

אחרים קובעים את גורלם של הישובים. אגד

איננו פועל בחלל ריק, יש לופ מונופול בכל הארץ. אי-אפשר להציע הצעה כספית

בשעה שלאגד יש הסכמים על כלל הארץ. אי-אפשר לנתק את הדיון על מספר קווים מכלל

המשא-ומתן בין אגד ומשרד התחבורה על מה שאגד מקבל. אם אנשי משרד התחבורה

אומרים שאנחנו לא זכאים לדרוש מאגד תוספת שירות בגין הקווים הרווחיים - זה ענין

אחר. אם משרד התחבורה היה מגיע לכך שכל תוספת קווים למקומות שהתנועה בהם דלילה

הוא ענין שהממשלה צריכה לשאת בהוצאות - צריך לבדוק מה עדיף. מכל מקום, כל עוד

משרד התחבורה לא בא בהצעה כזו, אני חושב שאנחנו לא יכולים להמליץ על כך.

דרך אגב, באותה ישיבה הוחלט שגם הגולן ייכלל

בדיון והוא לא הוזכר כאן. מה על הישובים מדרום לירושלים גוש עציון, קריית ארבע

וכו? אני יכול לומר שבמה שנוגע לישובים בגולן, שם יש התעללות של אגד בחושבים

והאוטובוסים פוסחים על ישובים, אינם מדייקים בזמנים וכו'.

כחבר הוועדה אני מבקש להביע דעה. לי לא

היו"ר השר א. שרון:

נראית ההצעה. לדעתי, אסור לוותר על תחבורה

ציבורית בשטחים. זה ענין עקרוני. אנחנו מקימים ישובים ולא נראה לי שיכול להיות

מצב שתחבורה ציבורית שבידים מונופוליסטיות תפסח על חבל ארץ זה או אחר. לא נראה

לי שאפשר לסבסד רק את התחבורה של פנים הארץ. התחבורה היא חלק מן החיים. אם

צריך לאשר מיניבוסים לישובים - הם לעניינם אחרים כגון: הבאת רופא או אחות,

הסעת ילדים, נסיעות מיוחדות במקרים מיוחדים וכו'. אבל אם רוצים לקיים ישובים -

צריכה להיות אליהם תחבורה.

היו"ר השר א. שרון:

תחבורה מרמת הגולן דרך השומרון וליהודה,
זה מכלול אחד. אני מביע דעתי באופן אישי:

לדעתי אסור ללכת בכיוון של ויתור על תחבורה ציבורית, אם כי אינני שולל מן
הישובים את האפשרות לרכוש מיניבוסים למטרות שלהם.

השר מ. נסים:

הקמנו ישובים ואנחנו חייבים לתת להם ~~בהתאם~~
בהקדם את אמצעי התחבורה ויעלה הדבר כאשר יעלה

צריך להיות סידור דחוף כדי להבטיח תחבורה על-ידי אגד ויעלה הדבר כאשר יעלה.
צריך לנהל משא-ומתן וחזקה על משרד התחבורה שיידע לנהל משא-ומתן. אחרי שעניין
זה יוסדר, אינני שולל אלטרנטיבות אחרות, לפי הצעות של משרד התחבורה ובהסכמה
של הישוב, אם הישוב רואה בזה אמצעי יעיל או כל שיטה אחרת שמשרד התחבורה יציע
אותה. מכל מקום, זה לא צריך לדחות את עניין התחבורה לישובים כיום.

אני מציע שנחליט לבצע תחבורה על-ידי אגד

מיד, ועל אלטרנטיבות נוכל לדון אחר-כך.

השר ח. לנדאו:

קצת קשה לי להבין למה צריך להיות סידור חריג
מבחינת התחבורה אל הישובים האלה, סידור שאיננו

קיים לגבי מקום אחר. תחבורה הוא דבר יסודי שצריך להבטיח אותו. התחבורה איננו
עניין פרטי בארץ. זו תחבורה ממוסדת ומסובסדת. זה לא כך כאילו כאן מוצעת
סובסידיה ואילו כל השאר מתנהל על בסיס כלכלי. כל חריג לגבי ההתנחלויות לא
נראה לי. אסור שאגד ירצה לנצל מקרה זה להוצאת כספים. אני מניח שיש הערכות
ומודלים ונסיון להגיע להערכה אובייקטיבית על-ידי סקר שבועי אפשר להגיע לגודל
הסובסידיה.

אשר לסידורים אחרים: זה תלוי בישובים. אם

ירצו מיניבוסים - צריך לתת להם, כדי שיוכלו לעשות את החיים יותר קלים ויותר
נוחים.

השר ג. פת:

אני מציע שנוריד את ההצעה בדבר מיניבוסים,
בוודאי כשמדובר עליהם כעל נותני שירות.

כל הישובים האלה הם חלק ממדינת ישראל ומה שניתן במדינת ישראל חייב להינתן
מעבר לקו הירוק. אני חושש שבהצעה בדבר מיניבוסים אנחנו נכנסים עם ראש בריא
למיטה חולה, מפני שאז עלולים אנשי אגד לטעון שאין להם כלל נוסעים לישובים
האלה מפני שהמיניבוסים משרתים אותם. אם כן, לדעתי אסור לדבר על מיניבוסים.

השר ח. לנדאו:

אני מדבר על מיניבוסים לסיפוק צרכים פנימיים.

השר ג. פת:

אני חושב שצריך ללכת אל אלטרנטיבה אחרת,
אלטרנטיבה של פתיחת מכרזים. בגליל העליון

יש שירותי תחבורה נוסף לאגד.

מר א. שילה:

יש מיניבוסים לצרכים קהילתיים.

השר ג. פת:

האחריות לתחבורה צריכה להיות מוטלת על אגד
וחזקה על משרד התחבורה שלא יתן לאגד לנצל

ענין זה למקור הכנסה נוסף פרט לסובסידיה הנחוצה.

מר א. בראון:

למעשה זה בדיוק כמו בקו הירוק, לכל מועצה
איזורית יש מיניבוסים לשירותים. אותו דבר

נכון מעבר לקו הירוק, אלא שכאן אין מועצה איזורית. אותם אוטובוסים צהובים
יופעלו על-ידי הישובים לצרכים פנימיים כמו שעושים בצד הזה של ארץ-ישראל, וזה
לא שייך לקווי התחבורה הרגילים של אגד, שצריך לשרת את הישובים. תמיד היו
קווים דלים, וגם אלה שאנחנו מדברים עליהם דלים כיום אבל אנחנו מקווים שבמשך
הזמן הם יהיו יותר עמוסים.

צריכה להיות תחבורה, על כך אין ויכוח. השאלה

מר לוינסקי:

היא כספית. אני חושב שיותר מתאים אם יהיו ~~אמצעים~~

אוטובוסים, אבל זה עולה כסף. הסכומים שמדובר עליהם אינם משנים את התקציבים

של התחבורה הציבורית. אין לי ספק שפשרה כספית תקבע את מספר הפעמים שהאוטובוסים

יסעו. אם המינימום יהיה מתחכה לאוטובוס, העניין לא יסתדר.

אני חושב שתחבורה מינימלית ציבורית חייבת להיות.

בעניין זה צריך להגיע להסכם כספי.

אני מבקש להסב את תשומת הלב לעובדה, שחלק

מר בן-מאיר:

ממקורות הפרנסה של הישובים יהיה תלוי במספרם

היהודים אשר יבקרו בהם. כלומר, תחבורה היא גם מקור פרנסה ולא רק שירות. אם

תהיה תנועה של יהודים לישובים, יש בכך תרומה כלכלית. בהעדר תחבורה מוסדרת

אנחנו גורעים מן הבסיס הכלכלי של הישובים.

המוסיקה ברורה לי אבל בכל-זאת אני מבקש להעיר

מר א. שילה:

מספר הערות. אני רוצה להבהיר שיש שירותי תחבורה

ציבורית והם פועלים כדת וכדין לפי רמת שירות אשר נקבעה עם הישובים מזה מספר

חודשים. השאלה היא רק לגבי סדרי התשלום. בשטח הירוק מדיניות התעריפים

והסובסידיות נקבעה על פי סל הוצאות. מדדו את סל העלויות של הקואופרטיב

לתחבורה, אשר כולל קווים רווחיים בשפלת החוף ואשר כולל גם קווים של הפסד

ואלה מאזנים את אלה. אנחנו באים עכשיו ומוסיפים סידרה של קווים במרחקים גדולים

שבהם אוכלוסיה ותנועה דלילה מאד. הקווים האלה תורמים לגרעון. על פי הנתונים

שבידנו, ההכנסה מן הנוסעים מהווה 10%-15% מן העלות זאת אומרת, שלשם איזון צריך

להשלים 85% במסגרת של סובסידיה, שהיא גבוהה יותר מן הניתן בקו הירוק. ~~על~~

עלויות אלה לא נכללות בסל הכללי. משום כך אנחנו מבקשים שסובסידיה זו תהיה

סובסידיה מיוחדת.

מר א. שילה:

צריך להיות ברור דבר נוסף: ככל שלאוכלוסיה

בישובים האלה יש רכב אחר כגון מיניבוסים,

הרכב הזה יטיע נוסעים שאחרת היו משתמשים בתחבורה הציבורית. זאת אומרת, שאם

אנחנו מתירים מיניבוסים לישובים, יקטן מספר הנוסעים בתחבורה הציבורית ואז

ייווצר מעגל קסמים של עליה בהיקף הסבסוד. כשבאנו לבחון את המשמעות חשבנו

שאפשר יהיה לנתק את זה ממערכת התחבורה הציבורית בכללה בגלל מספק קטן של

נוסעים ואוטובוס גדול. עם זאת הצד השני של המטבע, מדברים על עלות שביחס

לכלל הסובסדיה לתחבורה הציבורית היא קטנה מאד - 2 מיליון לירות לשנה.

אם הוועדה בדעה שמתן שירות של תחבורה ציבורית

לישובים אלה הוא גם ערך, לרעיון הזה יש מחיר, יש תקציב וצריך להתמודד עם העניין

היו"ר השר א. שרון:

אני חושב שאביע את דעת החברים שדיברו, שיש

חשיבות רבה לקיום תחבורה ציבורית סדירה לישובים

המוקמים מעבר לקו הירוק ורואים הכרח לדאוג להם מאחר שתנאי החיים שם קשים

יותר מאשר בקו הירוק. לכן אנחנו רואים צורך לקיים תחבורה סדירה. אנחנו מבקשים

ממשד התחבורה לסכם את הנושא עם הנהלת אגד, על-מנת להבטיח תחבורה סדירה

לישובים שברמת הגולן, בשומרון, ביהודה, בפיתחת רפיח וברצועת עזה, בכל

האיזורים שמעבר לקו הירוק. מה שמסוכס איננו בא במקום שירותים תחבורתיים

פנימיים של ישובים או של מועצות איזוריות כמקובל בארץ. זאת אומרת, שאם יש

ישוב אשר רוצה במיניבוס לצרכים פנימיים שלו, הרשיון לכך יוענק.

מר א. שילה:

לשירותים קהילתיים ולא לנסיעה בשכר. לא ברור לי

מקור המימון. לא ברור לי מה הכתובת הפיננסית.

צריך להיות קשר עם האוצר, עם החשב הכללי.

חלק מן הישובים קשורים עם מועצות איזוריות.

מר בן-מאיר:

חלק מן הישובים יאוגדו במסגרת של מועצה איזורית
וחלק במסגרת של מועצה מקומית. העניין נמצא

מר רביד:

בתחום משרד הפנים.

סיכמנו בעניין זה.

היו"ר השר א. שרון:

הח/43. דיווח משרד הבינוי והשיכון לגבי החלטות הח/32
מיום 21 בפברואר 1978 ו-הח/36 מיום 3 באפריל 1978

נקודה אחרת שנדונה בישיבה הקודמת - עניין
קריית ארבע. ביקשנו כמה דברים בעניין זה. ביקשנו
ממשרד הבינוי והשיכון כמה דיווחים, וביקשנו פרטים גם ממשרד התחבורה.

היו"ר השר א. שרון:

התקיימה ישיבה עם פרנסי התושבים במקום, בסוף
השבוע שעבר, אוחרו הבעיות. יש שאלה של תוספת
כניסה ויציאה, אחת או שתיים, ויש שאלה של מחיר. הכל מטופל. אנחנו לא רואים
בעיות עקרוניות.

מר א. שילה:

האם זה ימצא פתרון בזמן הקרוב?

השר ח. לנדאו:

כן.

מר א. שילה:

הבוקר נמסר ברדיו כאילו משרד הבינוי והשיכון
יבקש היום מן הוועדה לסגור שטח ולעשות עוד כמה

השר ג. פת:

סידורים, דברים שאינם מדוייקים שמקורם איננו ברור לנו.

השר ג. פת:

אני מבקש למסור שאין בכוונתי לבוא ולבקש
מהוועדה החלטות חדשות הקשורות לקריית ארבע.

אם יש נושאים הקשורים במכלול הבעיות, בענין זה אנחנו עומדים בקשר עם מערכת
הבטחון ופועלים בהתאם.

אם אני אשאל, אני אודיע שמה שנמסר ברדיו היום -

לא דובים ולא יער.

אשר למצב בקריית ארבע. למעלה ממחצית יחידות

הדיור המצויות בקריית ארבע אינן מאוישות.

מה מספרן?

ח"כ א. כץ:

בסך הכל יש 148 יחידות בקריית ארבע, בשלבי

אשר ג. פת:

בנייה שונים שיסתיימו בשנה הנוכחית. בסך הכל

יש 887 יחידות דיור. אני מצטער למסור לחברי הוועדה שרק 34 יחידות דיור נרכשו

על-ידי מתיישבים בקריית ארבע. 343 יחידות מאוכלסות בשכירות, 84 יחידות דיור

נמסרו למוסדות ציבור כולל תלמידי ישיבה, ושאר הדיירות פנויות. אנחנו לא מתכוונים

לבנות יחידות דיור נוספות בקריית ארבע בשנת 1978 ראשית משום שהמשאבים מצומצמים

ואין טעם להוסיף דירות במקום שיש בו היצע גדול, זה לא טוב לישוב כשיש בו

כמות כזו של דירות ריקות, הדבר יוצר הרגשה של עיר רפאים. אם תהיה התפתחות

ואם תבוא אוכלוסיה נוספת, נמשיך בבנייה כי התכנון קיים.

בקריית ארבע קיימת בעיה של מרכז מסחרי. אין זה

נכון שאין בכלל תנאים למסחר אבל במידה שיש הם מצומצמים. בבנייה שלב א' יש

חנות אחת אשר משמשת צרכניה. בשלב ב' יש שתי חנויות שעד עכשיו לא מצאנו קונים

להם אם כי מדובר על משכנתא והמחיר סביר. אבדוק את האפשרות של הגדלת המשכנתא

כדי לעודד אנשים לשכור את החנויות. מצב דומה בשלב ג' של הבנייה.

לצערי הרב, לפני כשנתיים, כשמשרד השיכון דאז

עמד לבנות מרכז מסחרי בקריית ארבע ביקש ועד הקריה אז לעשות זאת בכוחות עצמו.

השר ג. פת:

עברו מאז שנתיים אבל הכוחות של ועד קריית
ארבע כנראה לא הספיקו לבצע את הבנייה של
מרכז מסחרי. גם אגודת הצרכנים אשר ביקשה להקים סופרמרקט במקום הסתלקה מן
הרעיון. מכל מקום, אנחנו מתחילים השנה לבנות מרכז מסחרי אשר יספק את צרכי
האוכלוסיה שבמקום. הדבר יבוצע כנראה באמצעות חברת מבני תעשייה, שאנחנו
עומדים אתה במשא-ומתן.

אשר למלון בקריית ארבע. יזם ירושלמי ביקש

להקים מלון במקום. אני שמח שמשרד התעשייה, המסחר והתיירות ~~א~~ נתן את ברכתו
לכן. היזם ביקש לשנות את יעוד האתרים כדי שהמלון יהיה בקרבת ^{מקום} למערת המכפלה.
אישרתי את הבקשה ונאלצנו לעשות שינויים תכנוניים, כי יש להניח שהציבור אשר
ישתמש בשירותי המלון ירצה ללכת ברגל ולא לנסוע, דבר שלא יכול היה להיות אילו
המקום של המלון היה נשאר ללא שינוי. הוריתי לאנשי המחוז שלנו לשנות את היעוד
ולפעול בהתאם. מדובר על שטח גדול למלון של 125 חדרים, כי יש כוונה להפוך את
המקום ל"קנטרי קלאב". אני סבור שהרעיון הזה רצוי ויש בו גורם כלכלי. אם אמנם
יהיה במקום משהו דומה ל"קנטרי קלאב" ובו מכשירים לפעולות ספורט, בריכת שחיה
וכו' יש אולי סיכוי שציבור מסויים יבוא לשם וישתמש במתקנים והדבר יביא ברכה
לקריית ארבע. אני סבור שההתפתחות של קריית ארבע עד כה מדאיגה.

היו"ר השר א. שרון:

כמה דונמים קיבל קוניץ?

השר ג. פת:

64 דונמים.

היו"ר השר א. שרון:

האם נחתם חוזה?

השר ג. פת:

עדיין לא.

השר ג. פת:

מדובר על מלון של 125 חדרים ועוד 2500 מ"מ"ר

למבנים ציבוריים אחרים.

הייתי רוצה לראות בקרית ארבע מרכז לוועידות

מפלגתיות, ועידות ציבוריות ובין-לאומיות. אבל את הדבר הזה צריך לבדוק. מכל מקום, עודדתי את העניין.

אני סבור שטוב יהיה אם לקרית ארבע תבוא יוזמה

פרטית, כי כל מה שיש שם היום מגן הילדים עד עמוד החשמל, הכל נעשה על-ידי המדינה.

כפי שאמרתי, עד כה ההתפתחות מדאיגה. מספר

האוכלוסיה אשר נמשכת למקום קטן מאד. אינני יודע מה הגורמים לכך. מחירי הדירות

מצחיקים. מדובר על דירות בשטח של 75-90 מטרים. המחירים 200-260 אלף לירות

לדירה והרוכש מקבל מכום של 135 אלף לירות שמהם 100 אלף משכנתא ו-35 אלף

לירות מענק. נמצא שאדם יכול לרכוש דירה בגודל של 75 מטרים בבנין בנוי מאבן

ושיש בו הסקה בהשקעה של 60-70 אלף לירות. אף על פי כן, אין נהירה לקרית ארבע.

זו בעיה שאני סבור שצריך לבדוק אותה במיגזרים אחרים ולא במיגזר של משרד הבינוי והשיכון.

השר ח. לנדאו:

האם התנאים האלה ניתנים גם לזוגות צעירים?

השר ג. פת:

לכל מי שמעוניין.

היו"ר השר א. שרון:

מה המצב בדבר תכנית בנה ביתך בקרית ארבע?

מה המחיר לדונם קרקע במסגרת התכנית בנה ביתך?

מה המחיר של דונם קרקע שנחנו ליזום של בית המלון ומה ההסדר איתו? הועלתה הבעיה

כאילו אין משכירים דירות לרווקים, מה האמת בטענה זו?

מר כהן: יש תכנית בדבר 43 מגרשים לחכנית בנה ביתך, בגבעה

סמוכה למערת המכפלה.

היו"ר השר א. שרון: מה גודל המגרש?

מר כהן: 490-430 מטרים. הוצאות הפיתוח, לאפריל 1978,

כ-66 אלף לירות. מחיר הקרקע למגרש כזה - כ-29 אלף

לירות. גמרנו את תכנון המגרשים. בחודש מאי יהיה מכרז וההרשמה תהיה במינהלת

קריית ארבע.

2

מחיר הקרקע ליזם לא נקבע על ידנו אלא על-ידי המינהל

אנחנו מחייבים אותו בהוצאות פיתוח, לפי טבלה.

היו"ר השר א. שרון: האם נכון לדבר על סכום של 100 אלף לירות ל-430

מטרים?

מר כהן: לא. מדובר על הוצאות פיתוח למסחר, וזו טבלה אחרת.

האישור של משרד התיירות ליזם מדבר על כך שהיזם

יגיש תכניות ארכיטקטוניות שייבדקו על-ידי משרד התיירות. האישור הנוכחי הוא

עקרוני בלבד. הכוונה שלנו היא להרשות לו לתכנן. אם התכנון יאושר על-ידי

גורמי התיירות, תוקצה לו הקרקע לבנייה.

אשר לדירות לרווקים. היה נסיון לא טוב בענין זה,

כי הוקצו דירות של שלושה חדרים לשני רווקים. השניים חתמו על החוזה ואם אחד

עזב או התחתן, אי-אפשר היה להוציא את האחר מן הדירה. לכן הקצנו למינהלת

קריית ארבע את בית 304 שבו 19 יחידות ומינהלת הקריה תיתן אותן לרווקים או

לאנשים אשר יעבדו במקום.

ומה אם יהיה צורך ביותר?

היו"ר השר א. שרון:

יש עוד 400 יחידות שאפשר להקצות לרווקים,

מר כהן:

בין היתר.

דרך המינהלה.

השר ג. פת:

בישיבה הקודמת דובר על תכנון בנייה לעחיד.

השר ח. לנדאו:

מה מתוכנן? נניח שברגע מסויים מחליטים על

המשך בנייה, מה מתוכנן? מה תכנית המיתאר הקיימת, לגבי איזה היקף היא מתייחסת?

צריך להבחין בין סוגי שימוש משפטיים בקרקע

מר כהן:

שהיא בבעלות ערבית פרטית, היא נסגרת ובתוך

השטח הסגור אסור לבנות. ערב מלחמת יוסם הכיפורים היתה בנייה ערבית והדבר גרם

לשיבוש בתכנית המיתאר. יש שטח אשר נתפס לצרכים צבאיים. משרד השיכון בנה על

השטח הזה, והדבר מותר לו.

יש תכניות מוכנות, מה שאנחנו מכנים "תכניות

מגירה". אפשר להוציא מכרו לגבי השטח התפוס לעוד 500 יחידות זאת אומרת, שאין

צורך לתפוס שטח נוסף ל-500 יחידות נוספות.

האם זה כולל את הגבעה של מכוך המים?

היו"ר השר א. שרון:

שם יש 70 מגרשים ל"בנה ביתך".

מר כהן:

אבל השטח המוחזק או התפוס עובר ממש מספר מטרים

היו"ר השר א. שרון:

מראש הגבעה. הגבעה הזאת היא בעלת חשיבות עצומה

לחיים יהודיים בעיר. זה מקום השולט על כל העיר. רק המדרון בכיוון איזור התעשייה וקרית ארבע בתוספת הברכה בתוך השטח המוחזק.

היו"ר השר א. שרון:

בביקור האחרון ראיתי סימנים של פעילות בשטח.

הערבים מקפידים להכנס לכל חלקה בין הסלעים.

אני מבקש פרטים ממשרד הבטחון בקשר לסגירת שטחים.

ענין נוסף: גבעת הבריכה מקושרת על הגבעה

הצפונית, גבעת החרסינה, במסדרון שרוחבו 60-100 מטרים. זאת אומרת, כשמדברים על קרית ארבע בגודלה הנוכחי - אינני מדבר על קרית ארבע גדולה - יש מספר דברים בשטח שהם קשים מאד, וציינתי שניים: (1) גבעת הבריכה; 2. חיבור וגישור בין גבעת הבריכה וגבעת החרסינה, שהן נקודות תורפה. אני יודע שמדובר על פארק בדרום מזרח מגבעת הבריכה. אם גבעת הבריכה לא תהיה מיושבת, אם היא לא תהיה איזור מיושב, אין סיכוי שמישהו יבוא לפארק הזה פרט לערבים. קשה לראות חיים עירוניים סבירים כשהקשר לפארק הוא דרך איזור התעשייה. זאת אומרת, גם במסגרת המצומצמת יש צורך לבדוק את הדברים, את נקודות התורפה שהזכרתי.

נקודת תורפה נוספת: בעוד שבאותה גבעה ליד

מערת המכפלה שם מאשרים לתת למעלה מ-40 מגרשים ל"בנה ביתך", יש בעיית המחיר ועל זה צריך לקיים דיון נוסף גם מבחינת המחיר של המינהל והוצאות הפיתוח שאנחנו רוצים לגבות. הגבעה הזאת לא קשורה בגוש הראשי של קרית ארבע. שולחים 49 משפחות לגבעה מבודדת וגם זו נקודת תורפה.

אני מבקש ממערכת הבטחון פרטים בדבר הנושא

והאפשרויות של סגירה ותפיסה של שטחים לשם הרחבת שטחה של הקריה בעתיד.

אינני מאמין שפתרון הבעיה הוא הפקעה של מגרש כזה או אחר. לפי דעתי, פיתוחה של קרית ארבע צריך לראותו מזרחה יותר, בכיוון שצפון-מזרח מן המקום הנוכחי.

אלה שטחים שלפי מיטב הכרתי אינם בנויים וחשוב מאד לסגור שם שטח בהנחה שבסופו של דבר קרית ארבע תהיה עיר של 50 אלף נפש ולא 2000 נפש. השאלה מה המצב מבחינת תפיסת שטחים.

היו"ר השר א. שרון:

אשר לנושא של תפיסת שטחים: * זה נושא אשר
שייך לממשלה, בהתאם להחלטה של הממשלה. לכן

אני מציע שהדיון בשאלה זו יהיה בממשלה ולא בוועדה. הוועדה איננה מוסמכת
להחליט על תפיסת שטחים או על הפקעת שטחים, מה גם שהבעיה עלולה להיות נחלת
הכלל ומוטב שלא נוסף שמן למדורה.

אם יש תכנון לתפיסת שטחים, אביע את דעתי בנושא

זה בממשלה. כאמור, אני סבור שנושא זה צריך להיות נדון בממשלה ולא בוועדה.

היו"ר השר א. שרון:

הנושא מוחלט בממשלה ויש החלטות מן ~~העבר~~ העבר
אבל הייתי רוצה לדעת אם יש מחשבות בענין זה.

אל"מ שגב:

(מציג מפה).

אם משרד הבינוי ירצה לבנות ויהיה תכנון,
נוציא צו סגירה. מאחר ובשלב זה לא בונים בחלק הצפוני, אין צו סגירה לחלק
הצפונה. אין בקשה לסגור שטח אי אין תכנית לביצוע. יש איסור בנייה רק בשטח
הסגור. במקום שיש אדמות פרטיות, כל אחד יכול לבנות. אם תהיה דרישה קונקרטיה,
לתפוס ולסגור - כפי שיהיה מסוכס. כרגע אין דרישה לסגור עוד שטחים.

היו"ר השר א. שרון:

אין תכנית אב לקריית ארבע אשר מדברת על המשך
בנייה מזרחה מהשטח הנוכחי.

אל"מ שגב:

אין החלטה לתפוס או לסגור ולא עבדנו על כך.

היו"ר השר א. שרון:

אני רוצה לומר בנושא זה. אפשרויות הפיתוח של
קריית ארבע או, אם להתייחס לנושא של "ירושלים

רבתי לראייה ארוכת טווח, ברדיוס של 20-30 ק"מ, אשר כולל גם את קריית ארבע,

אפשרויות הפיתוח היחידות הן מזרחה.

איננני רואה אפשרויות של דברים משמעותיים
בשכונה הקיימת היום או הסתננות בתוך ובין

היו"ר השר א. שרון:

הבתים הערביים שבשטח.

אני עומד להעלות את הנושא הזה בממשלה. אני

מניח שבעקבות זה, אם תתקבל החלטה שצריך לשמור רזרבה, תועבר פנייה למערכת
הבטחון.

אם יהיו יהודים תושבי חוץ אשר ירצו להקים
דירות או בתים במסגרת התכנית "בנה ביתך",

מר א. תביין:

לשימוש חלקי או זמני, האם יוכלו לעשות זאת?

בדרך כלל כן, אבל אנחנו מעדיפים שלא. ברובע
היהודי, למשל, לא מוכרים דירות לסוף שבוע.

השר ג. פת:

העדיפות ניתנת לאנשים שיחיו במקום. מכל מקום, השאלה היפוטטית מאד, כי לא באים
מן החוץ כדי לרכוש קרקעות מעבר לקו הירוק.

אבל אם יהיו יהודים, אם יהיו כאלה, האם יוכלו?

מר א. תביין:

אם יהודי יבוא לרכוש אחד מ-43 המגרשים - לא

השר ג. פת:

נגרש אותו, אם הוא ירצה לבנות קוטג'ים לחקופת

הקיצ - לא ניתן לו.

(לתשומת לב, מר כהן דיבר על 43 מגרשים ואילו

היו"ר, השר שרון, דיבר על 49 מגרשים).

היו"ר השר א. שרון:

הבעיה בקרית ארבע היא שלא נגשו אל העיר
הזאת באותה גישה כמו אל ערים אחרות. אותו מצב

היה עלול להיות בערד או בדימונה אם לא היו משקיעים בהם.

קשה מאד לפתח ישוב בסדר גודל גדול במקום

כזה, שיהיה בנוי על כך שאנשים נוסעים לירושלים למציאת פרנסה, הלוך וחזור.

אינני מדבר ברגע זה על בעיות הבטחון וכו'..

כדי שתהיה תנופה לקרית ארבע, הפניתי בקשה לוועדה

לערי פיתוח להפוך את האיזור לסוג א'א', אבל עדיין לא קיבלנו תשובה.

אני מתכוון להעלות את הנושא של קרית ארבע

וחברון בישיבה של הממשלה. אם לא תהיה החלטה רצינית בדבר התייחסות למקום הזה

לא כאל מטרד שקיים אלא כאל מקום שצריך לפתח אותו כחלק מירושלים רבתי במסגרת

של תכנית רחבת מידות, יהיה קשה להוציא את קרית ארבע ממצבה הנוכחי. חיים במקום

אנשים שלהם מוטיבציה לאומית ולצערי אנשים כאלה אינם רבים. אנשים יבואו לקרית

ארבע כשיתנו למקום זה לפחות אותם תנאים כמו במקומות אחרים וזה עדיין לא נעשה.

שמענו בשבוע שעבר סקירה של ראש המינהל.

כפי שאמרתי, בדעתי להעלות את הנושא בממשלה

והיא תקבל החלטה. בינתיים ניסינו לראות איפה אנחנו עומדים ולפתו בעיות בתחום

שלנו.

ההרגשה היא שהממשלה מהססת בהחלטה שלה.

מר בן-מאיר:

אני אביא את הנושא לממשלה כנושא מרכזי.

היו"ר השר א. שרון:

דיווח של אנשי משרד החינוך והתרבות

בקרית ארבע יש 500 ילדים עד גיל 14, במסגרות

מר בן-ציון:

חינוך שונות החל ממעונות יום עד כיתה ח'.

מספרם של מוסדות החינוך: גני ילדים - 14 בשלבי בנייה שונים, איתור ל-2 כיתות

גן נוספות. נמסרו לתכנון 6 כיתות גן נוספות.

אשר לבתי-ספר יסודיים: מופעל בית-ספר ממלכתי

דתי של 12 כיתות. בית ספר ממלכתי בכיתות מקובצות - 23 תלמידים. לתכנון נמסר

בית-ספר יסודי נוסף של 12 כיתות. בית-ספר חדש של 18 כיתות שפעל משנת תשל"ט.

הבעיה העיקרית שהעלו אנשי קרית ארבע - בנייתם

של מוסדות פנימייתיים בקריה.

מר בן-ציון:

משרד החינוך רץ בעקבות משרד הבינוי כלומר,
הוא לא מתייחס לסדר הגודל שבמקום אלא בהתאם לדירו
הנבנות במקום. כפי שאמרתי, הוא רץ ואיננו מתייחס למספר האוכלוסיה.

אנשי קרית ארבע ביקשו מוסדות פנימייתיים.

בשבועות הקרובים יימסר לתכנון בית-ספר מקיף

על-יסודי.

יש כוונה להקים שלושה מוסדות פנימייתיים: אחד

טכנולוגי, השני - ישיבה תיכונית, והשלישי - אולפנא לבנות. ההיקף המתוכנן
300 תלמידים כאשר החלק הארי מיועד לילדי חוץ.

מתי זה יהיה?

היו"ר השר א. שרון:

זה בתכנון. בית-הספר המקיף - לקראת תש"ס.

מר בן-ציון:

השר לנדאו העלה בישיבה הקודמת פנייה לגופים
שונים להקים מוסדות עם פנימיה.

היו"ר השר א. שרון:

היזמים הם או רשות מקומית או מוסדות מרכזיים.
משרד החינוך \$\$\$ נותן תמיכה לכך.

מר בן-ציון:

בישיבה הקודמת דיברתי על התניה. בישיבה הקודמת
צויין שיש פניות מצד גופים וארגונים שונים לתמיכה

השר מ. נסים:

מצד הממשלה להקים מוסדות כאלה או אחרים שאינם קשורים למקום מסויים דווקא.
הועלתה הצעה שכל אחד משלושת המשרדים המטפלים בהקמת מוסדות, משרד החינוך
והתרבות, משרד הדתות ומשרד העבודה והרווחה, יתנו את התמיכה ~~ההקמת~~ בהקמת המוסדות
אם הם יוקמו בחברון.

עשינו את זה לגבי ישיבות.

השר ג. פת:

האם יש מוסדות פנימייתיים שמשרד החינוך מקים
ומחייב?

השר ח. לנדאו:

מר בן-ציון:

הבנייה של פנימיות היא על-ידי תורמים.

משרד החינוך איננו בונה פנימיות. הוא

מחזיק את הילדים הזקוקים לכך. הוא מחזיק ילדים מחוננים שלהם בעיות סוציאליות.

היו"ר השר א. שרון:

צריך לדחוף את העניין הזה בכל התחומים

ובכל הכיוונים.

הח/44

דיווח של שר הבינוי והשיכון - החשת עבודות בישובים שאושרו על-ידי הממשלה

שר הבינוי והשיכון:

בחרס אנחנו בשלבי בנייה של 120 יחידות דיור.

עמדנו בפני דילמה אם להענות לבקשה של

הקהק"ל ולאפשר להם להכשיר את כל הקרקע עבור 120 יחידות משום שיש בעיה של

פיצוצים. לכן נעלה עם יחידות מוכנות כשכל השטח יהיה מוכשר, כנראה בראשית

יוני. אם נעלה בשלבים, הפיצוצים מסכנים את הבתים. בסוף יוני כנראה נתחיל

לעבוד - אני לא בטוח כמה שנוגע לתקציב - בינתיים יש משמרות של הגרעין בשני

קאראוונים. הדבר ידוע לגרעין. הם קיבלו את הפתרון. אם כן, חרס היא בהתפתחות.

בגבעון יש 50 יחידות. אם יהיה תקציב נוסף -

נעמיד יחידות נוספות בגבעון.

היו"ר השר א. שרון:

בישיבה הקודמת קיבלנו שורה של החלטות על

תוספות במקומות שונים. יש לנו רצון להשלים

את הגרעינים. קיבלנו החלטה להעלות את מספר המשפחות הגרות בקרני שומרון,

מ-40 ל-150. הייתי בגבעון ובחרס ושוחחתי עם אנשים. בחרס אין סיבה להסתפק

במספר הקיים של 120 משפחות כשיש אפשרות ל-200 משפחות. לכן צריך להגדיל את

המספר - אינני מדבר על הצד הכספי - ולהוסיף 80 משפחות ואז תהיינה במקום

200 משפחות וזו תהיה קהילה שתוכל להחזיק מעמד.

בגבעון יש תשתית לבנייה זאת אומרת, יש משטחי

ואפשרות לתוספת. דיברנו על תוספת של 60 יחידות דיור בגבעון אם כי לדעתי,

מבחינת כמות האנשים שיכולים לחיות שם אין מניעה שנבנה 120. מדובר על בנייה

זמנית. אינני רואה אפשרות להתחיל באיזור בבנייה של קבע. מכל מקום, צריך

להוסיף לחיזוק הישובים.

אנחנו רואים צורך להוסיף בחרס 80 משפחות

יחידות דיור.

בגבעון - 120 על ה-150 שיש דהיינו, תוספת של 120.

מר א. בראון:

למחציתם יש משטחי בטון. אפשר להגדיל את הקהילה הזאת שתמנה 170 משפחות ויש לה יכולת עמידה

היו"ר השר א. שרון:

טובה יותר.

אני מציע שנשחמש בשמות עבריים כגון: חמנת חרס ולא חארס.

- - -

האם יש החלטה של תפיסה ביחס לגבעון?

זה יובא לממשלה.

היו"ר השר א. שרון:

החשיבות של העניין שהעלינו בישיבה הקודמת היא, שלקראת שנת הלימודים הבאה אפשר יהיה להכניס את המשפחות. מדובר בשלושה מקומות: קרני שומרון, חארס וגבעון. אלה שלושת המקומות שבהם צריך להוסיף על מה שיש.

מר א. בראון:

אני מקבל את הסיכום של היושב-ראש.

השר ג. פת:
\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$

אני מבקש שלא תהיה החלטה בדבר מספרים אלא

שהדבר ייבדק על ידנו. אני מוכן להכין לישיבה הבאה פירוט כמה יחידות ניתן להוסיף בכמה זמן.

זה מקובל עלי.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש לסכם כהחלטה: משרד הבינוי והשיכון

יבדוק ויגיש המלצותיו באשר לתוספת של יחידות דיור בחארס ובגבעון במגמה להגיע בחארס ל-200 משפחות.

אני מציע לא לנקוב במספרים. נדבר על מגמה להקים שם ישוב שיוכל להיות ישוב תוסס.

השר ג. פת:

זו החלטה פנימית. המגמה שלנו לראות אם ניתן להגיע להקמה של 200 יחידות. אם תהיה מסקנה לגבי יותר -

היו"ר השר א. שרון:

יהיה יותר.

השר ג. פת:
אני חוזר ומציע שלא ננקוב במספרים. אנחנו מדברים על הגדלה.

היו"ר השר א. שרון:
בישיבה הקודמת קבענו רשימה לגבי כל מקום. סיכמנו על תוספת של 100 יחידות בקרני שומרון. אני מוכן לדבר על מגמה של הגדלה לכ-200 יחידות בחארס ו-170 יחידות בגבעון.

השר מ. נסים:
במקום על הגדלה נדבר על הקמה.

ח"כ א. כץ:
מה בדבר השירותים הקהילתיים?

מר בן-מאיר:
אני מבקש להעלות את ענין הגולן ואת הנושא של גוש עציון. את ענין הגולן העליתי בפעם הקודמת. התקציב המוצע השנה הוא תקציב של החנקה. אני יודע שיש בעיה תקציבית. יחד עם זאת, הממשלה מקדישה לבינוי מאות מיליונים לירות אבל כשמדובר על הגולן, על ישובים רחוקים ועל אנשים הנאחזים בקרקע על הגבול, על הגבול הקשה - כאן מסתחמים המעיינות. השנה הוקצב סכום של 2.5 מיליון לירות לשני ישובים.

היו"ר השרא. שרון:
אנחנו עומדים לקיים פגישה בהקדם בהשתתפות שר האוצר, מר דולצ'ין ואנכי כדי לדון שוב על כל הנושא בדבר סכומי הכסף שצריכים לעמוד להקמת ישוב. המחשבה שאפשר להתחיל להקים תשתית בסכום של 2.5 מיליון ל"י, זה בלתי אפשרי. הנושא יועלה וצריכה להיות החלטה יסודית. לנסות לטעון שכספים אשר משקיעים כיום במקומות אחרים נלקחים מן הנושא הזה, זה דבר שצריך לשנות.

תקציב ההתיישבות ירד מ-14 ל-8% וזו בעיה קשה.

מר בן-מאיר:

היתה כוונה, לקראת הדיון בתקציב של הגולן,
שהחלק העיקרי יוקדש לישובים החדשים אבל קרה

ההיפך, שהכסף ניתן ברובו לישובים שקמו אחרי מלחמת ששת הימים והם יותר
מבוססים. חלק גדול מן הכספים, מתוך 100 מיליון לירות, הם כספים שהסוכנות,
בדרך זו או אחרת, התחייבה. הכסף עומד להיות מוצא. זאת אומרת, שאם לא תהיה
החלטה שחלק מן התקציב ישאר עד לדיון שהיושב-ראש מדבר עליו, יתכן שלא יהיה
על מה לדון. אם 60% מן התקציב יוצאו על התחייבויות - אי-אפשר יהיה לעשות
שינויים. אם יהיה דיון - מצויין. נבקש ממחלקת ההתיישבות לא להוציא אלא עד
25% מן התקציב.

האם היה דיון בקשר לחוספת ישובים בגולן?

לא.

היו"ר השר א. שרון:

על הנושא של התקציב לגולן צריך להיות דיון.

מר רביד:

רציתי להזכיר גם את הענין של עיבוי גוש עציון.

מר בן-מאיר:

הבעיות הועלו. שמענו על המצבהכספי הקשה.
יהיה דיון. הדיון הוא כללי ולא רק לגבי רמת

היו"ר השר א. שרון:

הח/45.

הגולן אלא לגבי כל ישוב חדש, הסכום של 2.5 מיליון לירות לתשתית הוא זעום
ואי-אפשר לעשות בו כמעט דבר.

מה עם בעיית המקלטים?

זה בסדר.

השר ג. פת:

מר בן-מאיר:

הוחלט שבישובים חדשים בגולן בונים ~~מ~~ מקלט אחד לארבעה-ששה בתים במקום שמקלטים יהיו צמודים לבתים. ראוי לציין שבעקבות האירועים בלבנון נהרגו אנשים בשעה שרצו למקלטים. אגב, זו החלטה אשר נתמכה על-ידי רב-אלוף גור.

ההחלטה הזאת מדאיגה את האנשים בישובים. מדובר

במשפחות מטופלות בילדים. אם תהיה, חלילה, מלחמת התשה, פירוש הדבר לרוץ עם הילדים למרחק של עשרות מטרים כדי להגיע למקלט. ההחלטה איננה מוצדקת.

מר מרגלית:

האוצר קבע בזמנו שיהיו מקלטים ביתיים. אחר-כך

הגיעו אנשי הצבא למסקנה שאין צורך במקלט בייתי

אלא ניתן להסתפק במקלטים ציבוריים יותר. יש הגבלה בדבר מרחק של 50 מטרים ואילו אנחנו דואגים לכך שהמרחק לא יהיה גדול מ-30 מטרים. יהיה מקלט אחד לשנים-שלושה בתים. בפגישה האחרונה שהיתה לפני ארבעה ימים נאמר שהסיכום הוא זה.

מר טמיר:

תהיינה תעלות קשר. מכל מקום, נעביר את הדברים שנאמרו כאן. בשלב זה זו החלטה של הצבא.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש שהנושא ייבחן. זה שייך לתחום מקצועי יחד עם זאת צריך לזכור שברמת הגולן יש חודשים

שתעלות הקשר מלאות מים.

מר טמיר:

בהחלטה זו תמך גם הרמטכ"ל הנוכחי, שהיה אלוף הפיקוד.

השר ג. פת:

נעכב כל פעולה עד שהדבר ייבדק על-ידי צה"ל.

היו"ר השר א. שרון:

מה ההודעה שתפורסם: הוועדה לעניני התיישבות,

המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית,

אישרה בישיבתה היום את דבר הקמתם, עוד השנה, של 14 ישובים באיזור שגב ובאיזור צלמון בגליל, ובערבה וברמת הנגב בדרום. כמו כן דנה הוועדה בדבר סידורי התחבורה הציבורית לישובים שהוקמו ברמת הגולן, ביהודה, שומרון, עזה וחבל רפיח. הוועדה שמעה פרטים בדבר מצבם הכספי הקשה של הישובים ברמת הגולן.

בניה בישובים חדשים

הח/43

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטה מס. 549 (הח/37) של הממשלה מיום ב' בניסן תשל"ח (9.4.78) להטיל על משרד הבינוי והשיכון לבדוק ולהגיש המלצות לוועדה להתיישבות במגמה להרחיב את הבניה בחרס לכ- 200 יחידות דיור, בגבעון לכ- 170 יחידות דיור ובקרני שומרון לכ- 140 יחידות דיור".

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

הקמת ישובים חדשים 41/תת

המנהל הכללי של החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית פותח.

כדיון משתתפים: השרים ח. לנדאו, א. שרון וה"ה ש. רביד וא. כץ.

מ ח ל ל ט ל ס :

א. לאשר הקמתם של 14 ישובים חדשים השנה, לפי הפירוט כדלקמן:-

- (1) בגוש תפן - 2 מושבים (טרם נתנו להם שמות) 2 קיבוצים (תובל, כישור)
- (2) בגוש צלמון - 2 מושבים (קדרים, טפחות)
- (3) בגוש שגב - 5 ישובים (קורנית, רקפת, עצמון - מושב, עצמון - מושבה, משמדת)
- (4) באזור רמת נגב - 1 קבוץ (רחמים)
- (5) באזור סדום - 1 מושב (נאות ככר ב')
- (6) באזור הערבה - 1 קבוץ (יהל ב')

ב. ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

ביצועי החלטות הממשלה מס. 444(תת/32) מיום ג' באדר ב' תשל"ח (12.3.78), 548(תת/36), 550(תת/38) ו- 551(תת/39) מיום ב' בניסן תשל"ח (9.4.78) 42/תת

יו"ר הועדה פותח.

כדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. נסים, ח. לנדאו, ג. פת וה"ה א. שילון, י. שפירא, א. בראון, ע. לוינסקי, ש. כהן, מ. בן-מאיר, א. תבין, אל"מ א. שגב.

מ ח ל ל ט ל ס , מכח החלטה מס. 550(תת/38) של הממשלה מיום ב' בניסן תשל"ח (9.4.78) ומתוך הדגשת החשיבות הרבה לקיום תחבורה צבורית סדירה לישובים הקיימים והמוקמים מעבר לקו הירוק:-

א. הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית רושמת לפנייה את הדין וחשבון של המנהל הכללי של משרד התחבורה בדבר התחבורה הצבורית לישובים החדשים ביהודה, שומרון, רמת הגולן, חבל רפיח ורצועת עזה, ומטילה על משרד התחבורה לסכת בהקדם עם מפעילי התחבורה הצבורית את הנושא, על מנת להבטיח תחבורה צבורית סדירה לישובים היהודיים - שם.

./הסיכום

- ב. הסיכום הנ"ל לא יבוא במקום שירותים תחבורתיים פנימיים של הישובים לשם מתן שירותים קהילתיים - כמקובל בענין זה בישובים ובמועצות אחרים בארץ.
- ג. בהמשך להחלטה מס. 548(הח/36) של הממשלה מיום ב' בניסן תשל"ח (9.4.78), רושמת לפניה הועדה להתיישבות:-
- 1) הודעתו של המנהל הכללי של משרד התחבורה בדבר מציאת פתרון לבעיות התחבורה הצבורית של קרית ארבע;
 - 2) הודעותיו של שר הבינוי והשיכון בענין התפתחותה של קרית ארבע, כדלקמן:-
 - א) משרד הבינוי והשיכון מתחיל השנה לבנות מרכז מסחרי אשר יספק את צרכי האוכלוסיה במקום;
 - ב) כחודש מאי השנה, יצא מכרז, ותהיה הרשמה במינהלת קרית ארבע לתכנית "בנה ביתך", לה הוקצו בקרית ארבע - בשלב זה - 43 מגרשים;
 - ג) משרד הבינוי והשיכון הקצה למינהל קרית ארבע בית ובו 19 יחידות דיור לשם השכרה לרווקים או לאחרים שיעבדו במקום;
 - 3) ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.
 - 4) הודעת נציג משרד החינוך והתרבות כי לקראת שנת הלימודים תש"מ - ימסר בשבועות הקרובים לתכנון, בית ספר מקיף על-יסודי, וכי ישנה כוונה להקים בקרית ארבע את המוסדות הפנימייתיים הבאים:-
 - א) מוסד טכנולוגי
 - ב) ישיבה תיכונית
 - ג) אולפנא לבנות.

בניה בישובים חדשים

43/תת

יו" הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת, א. שרון, מ. נסים וה"ה אלי"מ א. שגב, וא. בראון.

ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

תקציב ההתיישבות החדשה

44/חח

מר י. שפירא פותח.

מ ח ל ל י ט ל י ם , הועדה להתיישבות רושמת לפנייה את הודעתו של יו"ר הועדה, בדבר קיום פגישה קרובה בינו לבין שר האוצר ויו"ר ההנהלה הציונית העולמית לשם דיון יקרונלי בתקציב ההתיישבות.

מקלטים לישובים ברמת הגולן

45/חח

מר י. שפירא פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון, אלוף א. טמיר וה"ח י. מרגלית וי. שפירא.

מ ח ל ל י ט ל י ם , להטיל על הגורמים הנוגעים בדבר לבחון מחדש את ענין המקלטים הביתיים והמקלטים הצבוריים בישובי רמת הגולן ולהביא את מסקנותיהם לוועדה להתיישבות.